

Onor Biblioteka Universitatii
din Cluj
Sibiu

Deu Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 89
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Amerika előtörése

Légi-iradó volt Izland szigetén, ahol nemrég az angolokat felváltották az amerikai csapatok. A légi-iradó csak afféle főpróba volt, mert a sziget békéjét nem fenyegette semmiféle ellenséges támadás. A szirénák azonban mégis bugtak, hogy a rádió híradása nyomán ezer és ezer kilométernyi távolságból is meghallja a vészjelzt Amerika közvéleménye. De miért e nagy műizgalom, miért bőmböltek a szirénák minden különösebb ok nélkül a csendes szigeten? Érthetővé teszi ezt számunkra Roosevelt elnök még májusban tartott beszédének egy mondata. A mondat eme dodonai jellegű kijelentést tartalmazza:

— Mi amerikaiak magunk fogjuk megállapítani, mikor és hol vannak amerikai érdekeink veszélyben. És ahol biztonságunkat veszélyeztetve látjuk, ott azonnal fegyveres erőinket fogjuk elhelyezni.

Ime a magyarázat, hogy miért szólaltak meg a szirénák Izlandban. Ebben az esetben azonban az okozat megelőzte az okot. Előbb történt a megszállás s azután kellett e tett indokát, a veszedelmet, szállítani. Azonban nemcsak Izlandban bugnak a vészszirénák, szólnak azok szakadatlanul egész Amerikában is, midőn nemlétező veszedelmek létezését akarják az amerikai népek bebizonyítani.

Ezeknek a veszedelmeknek kihangsúlyozása teszi ugyanis az amerikai imperializmusnak lehetővé, hogy átlátszóan Európa felé mindjobban kitérjen, sőt esetleg arra igyekezzon, hogy még Európában is megvetesse a lábát. Már megfontolt a védelmi megállapodás Kanadával, Azután Amerika Grönlandban szerzett támaszpontokat, végül is Izlandot szállta meg csapataival. Most északi földön viszont arra törekednek amerikai technikusok, hogy még jobban megerősítsék Amerika sztratégiai helyzetét. Az Atlanti Óceán déli részén még szerényebbek ezek az előretörési kísérletek. Ott egyelőre még csak a gambiai angol támaszpont Bathurstban jelentek meg mérnökök, mechanikusok és technikusok.

Egyelőre még csak ezek a szakemberek tartózkodnak Bathurstban, de mint a jelentésekből kitűnik, bombavető is szándékoznak ott csakhamar megjelenni. Így veti meg Amerika lábát mind több és több angol területen is, amit bizonyára keserű mosollyal vesznek tudomásul Angliában. De hiába, teljesíteni kell a fegyverszállító szövetséges kívánságait, még akkor is, ha az angol nép jogosan kérli, hogy vajjon miért kell Amerikának brit földön katonai sztratégiai támaszpontokat létesíteni és vajjon mitéle veszedelem fenyegetheti az amerikai érdekeket az angol birodalom területén? Ebben a kérdésben azonban ma már a tulajdonon van a döntő szó, így Angliának engednie kell, ha ott azt mondják, hogy Amerikának Afrikában is támaszpontokra van szüksége.

A riadók tovább is izgatják az amerikai közvéleményt. Az amerikai politikai és sajtókampany újabb terjeszkedéseket, újabb területfoglalásokat sürget, mert hát evés közben jön meg az étvágy. Így nem csodálkozhatunk, hogy ma már ismét új cél lebeg a vágyakozások előterében. Ez alkalommal az Azori szigetekről van szó. Roosevelt kijelentette, hogy ott is némi szerepet követelnek az Északamerikai Egyesült Államok, mert Amerika „biztonsága” sürgeti ezt. A szénátus ugyan a multkoriban kijelentette, hogy az elnök ezen nyilatkozata csak elvi jelentőségű volt, mert e szigetek sztratégiai jelentőségére akart pusztán utalni, de a hadügyminisztérium és a tengerészeti minisztérium tisztjei, ugyilátszik már kevesebb platonikus érdeklődéssel viseltetnek e kérdésben.

Ők már határozottan követelik az Azori szigetek katonai megszállását, megfélekezve arról, hogy ahhoz Portugáliának is van némi hozzájárulása, mert az portugál hirtok. Portugália pedig már is elküldötte a veszélyeztetett szigetre csapatait. Carmona generális államelnök az Azorokra utazott és az ott lezajlott szennvedélyes tüntetések mindenkit meggyőzhettek arról, hogy ez a kis ország katonai cselekedetekre is kész, hogy függetlenségét bárkivel szemben megvédelmezze. Aki az Azori szigeteket bántja, az az anyaországot, Portugáliát, is bántja. Már pedig Portugália Európa, így a szigetek Európa egy részét képezik, ezen az állásponton vannak ma a portugálok.

Ily határozattal szemben tehát minden ereje ellenére is igen nehéz helyzetbe kerül Amerika. Eppen e kis ország határozott ellenállása miatt, nemigen használhat azzal szemben erőszaki eszközöket. Mert ilyen tett meg az amerikai közvélemény jelentékeny részében is igen erős erkölcsi ellenállásra talál. De máskü-

lönben is nem várt visszahatást keltett ez az Azori szigetekre lemásolt közvéleményszító izlandi riadó. Eppen Portugáliára volt a legnagyobb hatással, amely kilépve eddigi elszigeteltségéből, most Európához tartozónak vallja magát, sőt fegyverrel is kész megvédeni ezt az európai közösséghez való tartozását.

Anglia és Amerika maga helyett Kinát biztatja a németek elleni harcra

További eredményes harcok a keleti arcvonalon — Moszkvát állandóan bombázzák a németek — Spanyol önkéntes csapatok is harcolnak a bolsevisták ellen — Olasz repülők támadták Malta szigetét

A szovjethadak elkéseregett harcokban kísérlik meg a német és szövetséges csapatok feltartóztatását, de minden eredmény nélkül. Anglia és Amerika mind nagyobb gonddal szemléli a keleti harctér eseményeit és az igért segítséget úgy szeretné nyújtani a szovjetnek, hogy más népeket állítson csatarendbe a bolsevizmuselleni szövetséggel szemben. Így a Domei-ügynökség értesülése szerint a kínai bolsevista kormány, mely Csungkingban székel, a londoni és washingtoni kormány utasítására segélynyújtási egyezmény megkötésére tett ajánlatot Moszkvának. Hogy ennek az ajánlatnak mi lesz a sorsa, nem fontos. A lényeges az, hogy a németek feltartóztathatatlanul haladnak előre és nap-nap után egy-egy újabb pillére dől ki a bolsevista rendszernek.

A tegnapi német hivatalos jelentés

A vezéri főhadiszállás tegnap délelőtt kiadott hivatalos jelentése a következőket mondja:

A keleti arcvonalon a hadműveletek kedvező mederben folynak. Erős német légi alakulatok az elmúlt éjjel is heves támadást intéztek Moszkva katonai célpontjai ellen és igen jó eredményt értek el. Bombáztak fontos vasúti csomópontokat is. Nagy robbanásokat és hatalmas tüzeket idéztek elő.

Német gyorshajók az angol tengerpartok mentén megtámadták egy szállítóhajórajt, melyet hadihajóegységek kísérték és elsüllyesztettek egy hatezer

tonna ürtartalmu kereskedelmi hajót. Az Atlanti-óceánon lelőttek egy angol repülő.

Cadixtól keletre elsüllyesztettek egy nyolcezer tonnányi hajót, Szuexnél pedig két angol kereskedelmi hajót semmisítették meg.

Angol repülők az elmúlt éjjel is berepültek Nyugat-Németország fölé és különösen Duisburgra bombákat dobtak le, melyek lakóházakat rongáltak meg. Orosz repülők Kelet-Németország ellen intéztek bombatámadást, hatás nélkül.

A szovjetcsapatok mindenütt véres vereséget szenvednek

Berlinből jelenti a Rador: A német tüzérség augusztus 9-én a Dnyeperen elsüllyesztett több szovjet hajót összesen 2700 tonna ürtartalommal. A német repülőgépek augusztus tizedikén a finn öbölben támadást intéztek szovjet hadihajók ellen. Két torpedórombolót és egy kereskedelmi hajót telitalálatokkal súlyosan megrongáltak.

A német harci repülőgépek a szárazföldi harcokba is sikeresen beavatkoztak és kitűnő eredményeket értek el tüzérség, gépfegyverfészek, páncélkocsik, gépkocsik és csapatösszevonások bombázásával. A Jemen és Narva között

száztíz szovjet páncélkocsit, kétszázhuszonöt gépkocsit semmisítették meg, huszonöt ágyút némitottak el

és a ledobott bombák következtében számos vasúti szerelvény kisiklott. A szovjetcsapatok mindenütt véres veszteségeket szenvedtek.

Német repülőgépek sikeres támadása

Berlinből jelenti a Rador: Keddre virradó éjszaka csekélyszámu ellenséges repülőgép Nyugat-németország egyes helyein bombákat dobott le, amelyek azonban jelentősebb kárt nem okoztak. Néhány ellenséges, valószínűleg szovjet repülőgép támadást kísérelt meg Németország északkeleti területe ellen. Csupán két ellenséges repülőgépnek sikerült Berlin közelébe eljutnia, de a légharító útegek tüze ezeket is visszafordulásra kényszerítette.

A német repülőgépek augusztus 10-én Odessza és Oroszkov között hat ellenséges

A légiharokban ötvenöt szovjet repülőgépet lőttek le,

míg a németek vesztesége négy gép volt.

Az Ukrajnában elért nagy sikerekre jellemző, hogy a nagyszámu hadifoglyon kívül a németek elfogták két szovjethadtest parancsnokait a vezérkarukkal együtt, ezenkívül két hadosztályparancsnok is német hadifogságba jutott.

ANGOL EKVERESI KISERLETEK

Tokioból jelenti a Rador: A Domei-ügynökség értesülése szerint illetékes japán körök újból határozottan megcáfolták a London által terjesztett ama híreket, hogy Japán jelentős követeléseket támasztott volna Moszkvával szemben. Ezek a japán körök utalnak még arra is, hogy az állítólagos japán-szovjet határcsúszásokat moszkvai hivatalos körök is cáfolták.

hajót süllyesztettek el összesen tízennyolcezer tonna ürtartalommal.

Augusztus 11-én Ukrajna déli részén a német harci repülők megsemmisítették százhatvan szovjet gépkocsit, számos páncélkocsit és több légharító úteget. Ukrajna középső részén a Dnyeper mindkét partján csapatösszevonásokat, páncélautókat bombáztak. Ezenkívül a bolsevista csapatok állásait is sikeresen támadták.

A nagy rendetlenségben visszavonuló szovjet

csapatok ember és hadianyagban rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek. Az Anglia elleni harc során hétfőn lelőttek egy angol repülőgépet, amely norvég terület fölé repült. Egy másik angol bombázó repülőgépet Stavanger kö-

Spanyol önkéntesek a keleti arcvonalon

A NTI jelentése szerint két spanyol önkéntesekből álló hadosztály megérkezett a keleti arcvonalra, hogy a bolsevisták ellen a szövetségesekkel együtt felvegyék a harcot. Az önkéntesek Hitler vezére tették le az esküt.

HEVES TÁMADÁS MALTA ELLEN

Rómából jelentik, hogy az olasz repülők az elmúlt éjjel heves támadást intéztek Malta légi és tengerészeti támaszpontjai ellen. Az olaszok egymást követő hullámokban támadták a sziget legfontosabb célpontjait. A mikikai repülőterre

valóságos bombaesőt zúdítottak.

Repülőgépcarnokokon és egyéb hadiszert rejtő épületeken jó találatokat értek el és nagy tüzeket okoztak. Különösen hatásos volt a lavaletti tengerészeti bázis elleni támadás.

A lángnyelvek negyven kilométer távolságra világítottak.

A hadifoglyok kivégzése — közönséges bolsevista hadi módszer

Berlinből jelenti a Rador: Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a hadifoglyok kivégzése a bolsevistáknál nemcsak annak a kétségbeesésnek a jele, mely a német véderő csapásai következtében erőt vett a vörösökön, de

a nemzetközi joggal homlokegyenest ellenkező eme intézkedések a bolsevistáknál mint természetes hadi módszerek szerepelnek.

Ezt megállapítva, a német körök most újabb felhárított esetet közölnek a német hadifoglyokkal szemben elkövetett bolsevista kegyetlenségről. Junius

zelében lőttek le a német vadászipilóták.

Tobruk közelében a német repülők egy baraktábor bombáztak. A bombázás következtében nagy tüzek keletkeztek és egy nagy robbanást is megfigyeltek.

JAPÁN ÖRT ALL

Rómából jelenti a Rador: Az olasz sajtó magyarázatokat fűz a távolkeleti helyzethez és kiemeli Japán határozott és nyugodt magatartását. A Stampa szerint

Japán megakadályozza a Vladivosztokon keresztül a Szovjetbe irányuló angol-szász hadianyag szállítványokat.

Anglia és Amerika súlyos helyzetben van, mert nem tud eleget tenni a Moszkva kétségbeesett kéréseinek, mivel az amerikai hadiipar még Nagybritannia és az Egyesült Államok szükségletét sem képes kielégíteni.

22-én egy német harcizrepülőgép kényszerleszállást végzett Bialystok közelében. A repülőgép személyzetét — egy hadnagyot és segéd tisztjét a vörösök fogdába vetették. Az őrszűkre kirendelt szovjet katonák elvették tőlük minden értéktárgyukat, repülőegyenruhájukat és bezárták őket. Nemsokára elővezették a két német katonát, kihallgatásra. Ekkor kezdte a német tüzérség löni a szovjet állásokat a szat pontot is, ahol a német katonákat őrizték. Egy szovjet politikai biztos felhasználva a keletkezett zűrzavart, a két foglyot minden ok nélkül agyonlőtte.

Ellenséges ejtőernyősök ellen

Bucurestiből jelenti a Rador: Hivatalosan közlik: Az ellenség ama kísérlete, hogy ejtőernyők segítségével vagy más módon ügynököket, kémeket és terroristákat küldjön az országba, legnagyobb mértékben megsemmisült. Ezeket az ellenséges ügynököket elfogták, mielőtt még teljesíthették volna a számukra kijelölt feladatokat. Megállapítást nyert ezalkalommal, mily értékes szolgálatot nyújthat a polgári lakosság az ellenséges ügynökök és ejtőernyősök kézrekerítésében. Amennyiben az ellenség ezután is felhasználná ezt az eszközt a polgári, sőt román katonai egyenruhába öltöztetett ügynökök becsapására, min-

den románnak kötelessége a kémek, ügynökök, terroristák elfogásában segíteni. Ez a közreműködés azt jelenti, hogy jelezni kell a legközelebbi hatóságnak az ellenséges ejtőernyősök jelenlétét s annak kézrekerítésében segíteni kell. A nemzetvédelmi minisztérium pénzjutalmat biztosít azon polgári személyek számára, akik hiteles tájékoztatással szolgálnak ez ügyben, illetve részt vesznek az ellenséges ejtőernyősök és kémek kézrekerítésében. A jutalom összege huszezer leig felmehet, aszerint, hogy milyen mértékben állapítják meg valakinek érdemeit tekintetben az illetékes hatóságok.

London javithatatlan

Carmona portugál államelnök tengeri utját brit csatahajók fenyegető felvonulása keresztelte

Rómából jelenti a Rador: Carmona portugál államelnök hajóját, melyen az Azori-szigetéről visszakeresztelte Lisszabonba, utjában egy angol hadihajóraj keresztelte. Ezzel kapcsolatban

a „Popolo di Roma” című olasz lap megállapítja, hogy London tovább folytatja fenyegető politikáját Portugáliával szemben.

A brit kormány azt szeretné, hogy az ibériai félsziget országai ugyanazt a szerepet játsszák, mint a napo-

leoni háborúk idején, amikor Anglia arra kényszerítette Lisszabont, hogy titkos szerződést írjon alá, melynek értelmében az összes portugáliai, valamint az azori-szigeti és nyugat-afrikai kikötők az angol hajóhad rendelkezésére állottak.

Lisszabonból jelenti a Rador: Carmona tábornok, portugál államelnököt visszatérése alkalmával a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta.

Szófiában újabb kémkedési bűnper tárgyalására kerül sor

Szófiából jelenti a Német Távirati Iroda: A szófia-i haditörvényszék előtt a közeljövőben újabb kémkedési bűnper tárgyalására kerül sor. A „Dnevnik” című bolgár lap vádiratot közöl, melyből kitűnik, hogy

a volt szófia-i brit katonai attasé, Ross ezredes a zsidók segítségével tájékoztatóhálózatot szervezett, mely katonai, politikai és gazdasági jellegű értesítéseket továbbított.

Más ügynökeinek az volt a feladata, hogy szabotázs-cselekményeket kövessen el.

A vádlottak közül heten börtönben vannak már, míg Henry Izidor francia zsidónak, De Gaulle bulgá-

riai főmegbízottjának sikerült megszöknie az országból. (Rador.)

Ne kockáztassa eredeti okmányait — használjon ::

FOTOKÓPIAT

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

TIMISOARA I, Piata Libertății 4

FOTOSTUDIO

Távlatok

A SZABADKÖMÜVESSEG ELLENI HARCRÓL nyilatkozott többek között Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök a „Tribuna” című olasz lap munkatársának. A szabadkőműveséget az államvezető mindig a nemzeti fejlődés ellenségének tekintette. — mondotta a miniszterelnökhelyettes. „Már nyolc évvel ezelőtt, amikor Antonescu tábornok a vezérkar főnöke volt, jelentést készített, melyben az ország nemzeti és totalitárius alappon történő újjáépítését sürgette. Hivatkozott az olasz testvérnép erőteljes és fényes példamutatósára e téren is, rámutatva arra, hogy az új Romániában véget kell vetni a szabadkőműveség átkos befolyásának. Ezzel az elgondolással már hónapok óta a romániai szabadkőművesek egyszer s mindenkorra leleplezésén fáradozunk. Ez a munka a befejezéshez közeledik s az állam végérvényesen megszabadul azoktól az elemektől, melyek szabad és egészséges fejlődését annyira veszélyeztették. Ezt a közéleti fertőtlenítést ugyanolyan erővel véghezvük, mint ahogy az országot megtisztítjuk a zsidó elemtől...” mondotta Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes

ÖTSZAZ LEIT KAP minden sebesült katona a kórház elhagyásakor, utazási hozzájárulás címén. A központi patronázs-bizottság ezáltal újabb tanujelét adja annak a körültekintő gondosságnak, mellyel a reáharuló feladatok megoldásán fáradozik.

MACSEK PARTHIVEI csatlakoztak az usztasamozgalomhoz. Pavelics Ante dr. horvát államvezető előtt az elmúlt vasárnap száznolcvan Macsek-párti képviselő és pártvezető tett hűségnyilatkozatot.

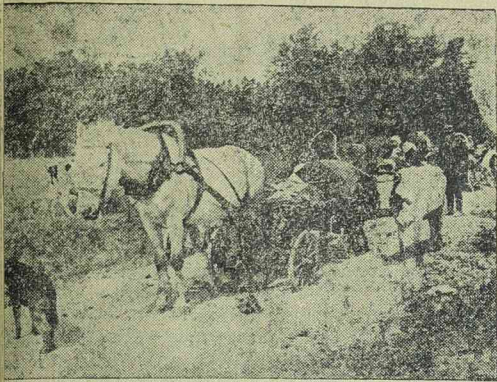
MEGKEZDŐDÖTT a háború következtében megrongált francia városok újjáépítése. A munkálatok megkönnyítése céljából a német hadvezetőség sok francia hadifoglyot hazabocsájt. Az újjáépítés a legmodernebb tervek szerint történik, mintaszerű munkáslakásokon van a fő hangsúly. A dolgozó nép otthona: a nemzet otthona — ez a jelszó ma Franciaországban s ennek jegyében kezdenek Rouen, Orléans, Amiens és más városok újjáépítéséhez, illetve újjászépítéséhez.

A SVAJCI FRANK árfolyama minden európai piacon csökkent. Törökország erre való tekintettel felfüggesztette kivitelét svájcba.

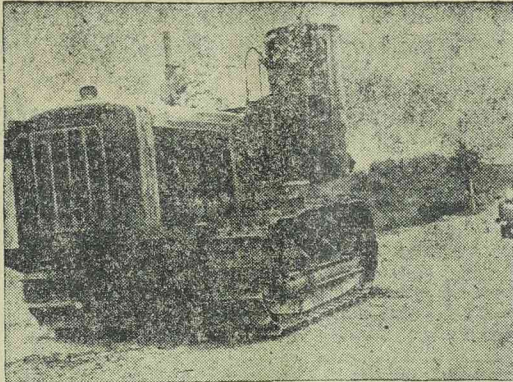
LINDBERGH volt ezredes az „American First” mozgalom clevelandi nagygyűlésén ismét nagyszabású beszédet mondott a roosevelt-kormány beavatkozási politikája ellen. Lindbergh karakán ember, az európai ügyek jó ismerője s Wheeler és Clark szatórnai, valamint más jozansabb amerikai koponyához hasonlóan, nem bocsátja alkuba meggyőződését és elveit. Amerika népet csufosan rászédtek, — hangzottatta Lindbergh, — amikor a hajókaravánok rendszere helyett bevezették a tengeri őrzáratok rendszerét. Azzal az ürüggyel, hogy a világ demokráciáját védi, Roosevelt és kormánya az Egyesült Államok népétől saját demokráciáját és szabadságát megtagadását követeli. Amerika népe halani sem akar a háborúért, Roosevelt azonban fittyül reá: tovább is a beavatkozás útját engedheti. Ha az Északamerikai Egyesült Államok belesodródna a háborúba, — fejezte be beszédét Lindbergh ezredes, — az végetes lehet Európa és Amerika számára egyaránt.

NINCS SZÜKSÉG AMERIKAI FILMEKRE, — mondotta a milánói Corriere della Sera munkatársának az európai filmvilág egyik vezető szakembere, Volpi di Misurata herceg, a nemzetközi filmkamara elnöke. Az új Európában a filmgyártás ügyében is teljes összhang, egységes szellem és irányvezetés fog érvényesülni. Az európai filmgyártás érdeke megkívánja, hogy az amerikai film tisztességtelen konkurrenciájától megszabaduljunk...

REKORD A TENGER ALATT. Galeazzi olasz mérnök új búváröltőnyt készített, melynek segítségével a La Spezia-öbölben mélybeszállási kísérleteket végeztek. Az új öltöny segítségével Nosari tengerészhadnagy kétszázötven méter mélységre ereszkedett le s ezáltal új búvár-rekordot teremtett, mert eddig — ki hitte volna? — a legnagyobb tenger mélység, melyet valaha búvár elért, százötven méter volt.



A menekült lakosság visszatér a németek által elfoglalt falvakba



A visszavonuló szovjet csapatok által hátrahagyott traktor.



Német katonák bevonulnak egy elfoglalt szovjetorosz városba.

Románia jövője az új európai rendben

Olasz és svájci lapvélemények az ország keresztres háborújának jelentőségéről és a kormány politikájáról

Rómából jelenti a Rador: Egy olasz lap, az „Il Mattino illustrato” cikket közöl az „Uj Romániáról” és megállapítja, hogy Románia jövőjéhez sok optimizmus lehet fűzni, ugy nemzeti élete szempontjából, mint a tengelyhatalmak által teremtett új európai rendben való nagy együttműködés tekintetében.

A Szovjetunió elleni háború szorosabbra fűzi a kapcsolatot Románia és az új Európa között. Románia a véráldozat hősiességével járul hozzá az új s jobb világ megteremtéséhez.

Egy másik olasz ujság, a „Lavoro fascista” beszámolóit közöl „Látogatás a Sztalin-vonalon, a Dnyeszter és Bug között” címen és leírja Antonescu államvezető, főparancsnok szemleutjait ezen a vidéken. A lap kiemeli a román katona jeles tulajdonságait, melyekkel sikerült ezen a fronton megtörnő a világ egyik legfélelmetesebb hadigépezetét.

A svájci sajtó is melegen foglalkozik Románia

szerepével a nagy európai szabadságharcban. Mint a Rador-iroda Bernből jelenti, a Courier de Geneve „Uj Románia felé, a Hitler—Antonescu-találkozó után” címmel cikket közöl, melyben többek között ezeket írja:

„A Führer, mint értesülünk. Románia jövőjébe vetett bizalmát hangoztatta, amiből nyilvánvaló, hogy a szövetséges államnak, a bolsevizmus elleni közös harcban kifejtett fáradozásaiért jelentős kárptólást biztosítanak.”

A továbbiakban a lap rámutat arra, hogy Besszarábia és Északbukovina visszafoglalása révén, hat hetes harc eredményeképp, Antonescu tábornok kormánya nemcsak a Szovjet elleni hadüzenet indokolását, de egész külpolitikájának igazolását nyújtotta.

A független Horvátország bucupestii követének bemutatkozása

Bucurestiből jelenti a Rador: Öfelsége I. Mihai király Sinaian a Peles-kastély florencai termében fogadta Edo Bulat meghatalmazott minisztert, a független Horvátország rendkívüli követét, aki átnyújtotta megbízólevelét. Az ünnepélyes kihallgatáson Antonescu Mihai tanár, helyettes miniszterelnök és külügyminiszter is résztvett.

A horvát diplomata beszédében hangoztatta, a horvátok és a románok az Adria és a Fekete-tenger között a kereszténység védőbástyái. Mindkét nép jelen nemzedéke a kereszténység ügyéért harcol. A horvát népet öröm tölti el annak láttán, hogy Románia visszanyeri határait. Bulat meghatalmazott miniszter beszédére Öfelsége I. Mihai király válaszolt és

többek között a következőket mondotta:

— Ennek az ünnepélyes aktusnak annál mélyebb jelentősége van, mert olyan pillanatban történik, amikor a szabadság és a keresztény civilizáció egyazon ügyéért küzdenek országaink. Ez a román és horvát nép hagyománya, melyek az Adriától a Fekete-tengerig a kereszténység védői. A kommunista barbarizmus sötét ábrándjai lerombolásáért harcolunk és egy békés és boldog Európa felépítésének alapjait rakjuk le.

Az uralkodó ezután hosszasan elbeszélgetett Antonescu Mihai helyettes miniszterelnökkel és Bulat követtel, akit az uralkodó és Öfelsége Elena anyakirályné villásreggelin vendégül látott.

Roosevelt a kormány átalakítását tervezi

Newyorkból jelenti a Rador: A New Journal American értesülése szerint Roosevelt elnök a kormány átalakítását tervezi. Biddle jelenlegi helyettes igazságügyminiszter tárcát kapna és minisztertagja lenne a kormánynak. Stimson jelenlegi hadügyminiszter helyébe Paterson államtitkár kerülne. Daniel

Tracy helyettes munkaügyi miniszter átvinné ennek a minisztériumnak a vezetését. Laguardia helyett a polgári védelem vezetője Donovan lenne, míg Douglas szövetségi bíró a termelési hivatalt venné át Knudsen-től és Hillmantól.

Veszélyes a távolkeleti helyzet

Tokióból jelenti az NTI: Az egyik japán lap közlése szerint Kalkuttából Oszakába érkezett japánok arról adnak hírt, hogy India nyugati partjain nagy idegesség észlelhető. Ez főleg annak tulajdonítható, hogy Indiában tisztában vannak azokkal a következőkkel, amelyek az iraki angol előnyomulás és az irani elleni brit elképzelések ügyéből kifolyólag Indiára hárulnak. A következők közö sorozható az egyre növekvő japánellenes hangulat. Kalkuttába naponta számos amerikai hajó fut be, Rangoonban hasonló a helyzet, ahol a part mentén nagymennyiségű

hadianyag van felhalmozva, amelyet valószínűleg Csankajsek hadseregének szántak.

A Stefani-iroda Szófiából szerzett értesülése szerint Ankarából közlik, hogy török politikai és katonai körökben mély benyomást tennek az iráni határra naponta érkező angol egységek. Ugyancsak a Stefani-iroda jelenti Szófián keresztül a török fővárosból, hogy az iráni kormány visszautasította Törökországnak az angol—iráni diplomáciai konfliktus elsimítására tett ajánlatát.

„A szovjet Tass ügynökség összeléveszti a bolsevista elnyomók veszteségeit a románokéval”

Bucurestiből jelenti a Rador hírszolgálat:

KÖZLEMÉNY

Egy külföldi rádióállomás, mely a szovjet Tass-ügynökség semmirekellő tájékoztatását használja, tudni véli, hogy a román veszteségek sokkal nagyobbak lennének, mint az elmúlt háborúban voltak, hogy a románok és németek között incidensekre került volna sor és Románia területén szabotázsselekmények történtek.

Erre csak egy a válaszuk: A román nép összessége a bolsevizmus elleni háborút „szent háborúnak” nevezte és minden román hazafias lelkiismerete előtt ami szent, szent marad mindenkor, nemcsak a maga, de a szövetségesei szempontjából is. Ami a román veszteségeket illeti, a Tass-ügynökség biztosan összeléveszti az elnyomó sötét hadsereg veszteségeit a románokéval. A belső és a nemzetközi helyzettel kapcsolatos alattomos politikai ármánykodással szemben néhány nap előtt Antonescu Ion tábornok—államvezető közleménye megadta a választ, az államvezető—főparancsnok kitüntetése pedig a Führer által a legjobb felelet az ellenséges fondorlatokra.

Kivégezték a magánosan utazó asszonyok rémét

Elvetemült gonosztevő ügyében ítélkezett a napokban a berlini rögtönítélő bíróság. Az illető Ogorzov Pál nevű huszonnyolc éves egyén volt, aki Karlhorst vidékén folytatta szadista üzemeit. Ogorzov egy esztendő leforgása alatt számtalan asszony ellen hajtott végre merényletet, rendszerint a vonaton. Ezután pedig, — vallomása szerint, — hogy a feljelentéstől megmeneküljön,

a sötétségben ledobta őket a vonatról.

A kegyetlen gyilkos áldozatai közül ötven lelték halálukat. Kiderítette továbbá a vizsgálat azt is, hogy Ogorzov Karlhorst vidékén

még három nőt gyilkolt meg, a legnagyobb kegyetlenséggel.

A berlini rögtönítélő bíróság a többszörös asszonygyilkost halálra ítélte s az ítéletet a következő nap végrehajtották.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
nyáron is nagy filmeket játszik

Városunk egyedüli jól szellőztetett kellemesen hűvös terme

Holnapi műsor!

Az utóbbi évek legszenzációsabb német filmremek

Az utolsó menet

A főszerepben:

Attila Hörbiger, Camilla Horn

Az utójjára minden idők legnagyobb színes filmóriása!

A négy toll

Előadások 5. 7-15 és 9-30-kor

Román háborús híradó és az 514. sz. UFA-híradók

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL.

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28—10.Arad: szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Belföldön házi az való kézbesítéssel együtt havonta 30.— lei, negyedévre 140.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságok, intézményeknek és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Kigyóméreg mint gyógyyszer

Imában átigában naponta száz ember halálát okozzák a mérges kigyók, amelyek szeszélyesen és könyörtelenül iróccscent megmart áldozatuk sebébe a halálos mérget. Segítség ellene nincs vagy csak nagyon ritka esetben sikerül. Vajmi kevés azoknak a száma, akik távol a civilizációtól, kigyómérás után annyi lelkiismeretrel rendelkeznek, hogy megmart végtagjaikat önkéntelenül levágják. Ilyen hősiességre nagyon kevés a példa.

Az orvosokat természetesen közelebbről érdekli a téma, hiszen napi száz emberélet megmentéséről van szó. Sziámban, Bangkok városában éppen ezért Pasteur-intézetet létesítettek, ahol a legveszélyesebb kigyófajtákat, köztük a hírhedt kobrákat mesterségesen tenyésztik és megfigyelik őket. Számos kísérletet folytattak már le s köztük nem egy meglepő eredményre vezetett. Kiderült, hogy a kigyóméreg nem mindig ellensége az emberi testnek. Megfelelően kis adagokban egyenesen gyógyító hatásuk van. Így például állítólag jó eredménnyel jár a kigyóméreg alkalmazása a rákos megbetegedéseknél. Persze ez az új eredmény még gyakorlatilag nem használható, mert sok esztendőig, bevált kísérletorozat után engedik csak a közhasználatba az új gyógyító módszereket. A bangkói kigyófarm mégis nagyon fontos állomáshelye a tudománynak s a betonfészkekben meghuzódó bestiák előbb-utóbb elárulják titkukat.

— Diszörtség a királysíroknál. Bucureștiből jelenti a Rador, hogy a Virtutea Militara de Razboiu márdjellel kiténtettek augusztus 15-én és 16-án diszörtséget állnak Curtea de Argeșen a királysíroknál.

— Mozart-hét Párisban. A párisi Mozart-hét Mozart-előadásainak sorozata a berlini kamarazenekar szponzádjával megkezdődött. A Mozart-ünnepségek keretében a Beauvais-palota udvarán, annak emlékére, hogy párisi tartózkodása idején ez a palota adott a fiatal Mozartnak szállást, Mozart-emléktáblát helyeztek el. Ugyanez alkalommal Párisban Mozart-társaság is alakult.

— A Carentul főszerkesztője Pétaín maróvál. Vihyből jelenti a Rador, hogy Pamfil Seicaru állagatáson jelent meg Pétaín marsallnál és a francia igazságügyminiszternél.

— Változások a devai ügyvédi kamara vezetőségében. Az igazságügyminisztérium a hunedoara megyei ügyvédi kamara dékánjává Tatar Eugen dr. devai ügyvédet nevezte ki Tirea Mihaiu dr. helyébe, míg az ideiglenes bizottság új tagjai Glava Cornel dr. bradi és Campean Simion dr. devai ügyvédek lettek, akik Martonossy György dr. és Issekutz Gergely dr. devai ügyvédek helyét foglalták el a vezetőségben.

— Az újságíró-társadalom nesztorának halála. Landesberg Vilmos évtizedeken át volt a timișoara-i, majd a lugoji újságírótestületnek képzett, szorgalmas, mindig jókedvű, kollegiális tagja. Szerényen, csendben élt és dolgozott és a patriárkák korát elérte már, amikor Lugojon, mint egy ottani német hetilap főszerkesztője, nyugalomba vonult. Most érkezett a hír, hogy Landesberg Vilmos kilencven éves korában Lugojon meghalt. Példás volt az élete, de mintaszerű volt a házassága is, feleségével közel negyven éven át élt a legzavartalanabb boldogságban. Öszinte részvét mellett temették el a toll óreg munkását és azok, akik ismerték, szerették, szívből gyászolják távozását.

— Craiovan szabad a cukorvásárlás. Craiovaról jelenti, hogy az utóbbi időben nagyobb mennyiségű cukor érkezett, ami túlhaladja a lakosság szokásos szükségletét. A város vezetősége ezért elhatározta, hogy szabadá teszi a cukorvásárlást.

— Csökken a braziliai zsidó bevándorlás. Rio de Janeiroból jelenti az NTI, hogy a braziliai bevándorlási bizottság jelentése szerint 1939 óta 6649 zsidó lépett Brazília területére. Ebből a számból 1939-ben négyezerkétszázharminchárman, eze hat-százkilencvenhárman 1940-ben és hatszázharminchárman 1941 első öt hónapjában érkeztek Braziliába.

Háromésfél vagon ólmet használtak fel Jókai regényeinek első kiadásához

Jókai regényei és regényalakjai felett nyomtalanul multak el az esztendők és a mai nemzedék éppen olyan élvezettel merül el Jókai mesevilágába, mint apáink és nagyapáink.

Egy 1893-ból származó statisztikai kimutatás a következő érdekes adatokat tartalmazza: Jókai önálló kötetei több mint 3000 nyomdai ivre terjednek s az író összesen 70,816,464 betűt irt le. Ennek nyomdai ólomsúlya 35.550 kilógram. Ha ezt a betűmennyiséget egymás mellé helyeznénk, 143,800 méter hosszú vonal keletkezne belőle. Ha elképzeljük, hogy ez a betűsor függőlegesen számítva az Eiffel-torony negyvenyolcoszoros magasságának felel meg, fogalmat alkothatunk arról a szinte emberfeletti munkásságról, amelyet Jókai több évtizedes írói pályája során kifejtett.

Jókairól, az emberről még ellenfelei is — bár ilyenek nagyrészt csak politikai pályafutása során akadtak — a legnagyobb szeretet és tiszteletteljesen nyilatkoztak. Számátalan kedves anekdotát őrzött meg a kegyelet a nagy mesemondóról. Valamennyi azt bizonyítja, hogy az igazi nagyok gondolkodásukkal az élet mindennapi vonatkozásaiban is kiemelkednek embertársaik közül.

Ez a szelídszemű ember, akit milliók bálványoztak, egyáltalán nem volt hiu. Képviselő korában, ha megszólította valamelyik pártvezér vagy miniszter, hajlottkoru ember léteire tiszteletteljesen felállt és szinte zavarban volt. Korholták is emiatt eleget.

Parókat viselt korán kopaszodott fején, de ebből egyáltalán nem csinált titkot. Sőt. Maga gunyolta ki önmagát ezért a kis gyengeségért, szelid, kedves modorában.

Pósa Lajos, a nagy poéta, amikor a Petőfi Társaságba választották, tósztot mondott Jókaira. Meghatottan és igazi rajongással kezdte:

— Jókai Mór, a magyar irodalom királya, akinek fején azonban nem korona van, hanem...

— Paróka, — szólt közbe Jókai s az ünnepi hangulat nyomban vidám hahótázásba csapott át.

Egy ízben egy vidéki nőgyógyászlet hívta meg Jókai-

kait. Előadást tartott, majd nagy banketten ünnepele a költőt. Jókai beszédét mondott, egyszerűen szívhezszólan beszélt, miközben dus, gesztenyeszín fűrtjeit meg-megsimogatta.

— Éltetem e város szíves, vendéglátó hölgyeit — fejezte be nagyhatású pohárköszöntőjét, — éljenek addig, míg én meg nem öszülök...

Ez a jókívánság nem tette meg a kívánt hatást Sőt a hölgyek így gondolkodtak:

— Milyen önző és udvariatlan ember ez a Jókai!

De azért csak megélték. Az „éjen"-ekre felállt a költő, köszönetképpen levette fejéről parókáját és meglóbbalta a levegőben:

— Az én hajam nem öszül meg soha!...

A pohárköszöntőnek így frenetikus hatása volt. Rendkívül jellemző rá egyik párbajának története. Egyszer megjelent Jókai lapjában egy sérelmes cikk Pulszky Ferencről. Pulszky párbajra hívta Jókai-t mint szerkesztőt.

Párbaj után ezt kérdezte a költő:

— Ugyan, mondd csak kérlek, miért is verekedtünk mi tulajdonképpen? Tudniillik én azt a cikket se nem irtam, se nem olvastam, sőt még csak nem is láttam és így sejtelmem sincs róla, hogy mi volt benne...

Egész életében egészséges és mértékletes volt. Hallatlan munkabírását is ennek köszönhetette. Egy ízben az alvásról és pihenésről volt szó. Jókai megjegyezte:

— Nem szoktam én hiába álmodni, mint ti. Én minden éjjel tovább álmodom a munkában levő regényeimet. Reggel aztán nekiülök és leírom az álmaimat.

Nem mindennapi testi erővel dicsekedhetett. Vadnay Károly egyszer sziszegve dugta zsebébe a kezét, amelyet Jókai megszorított.

— Ez még semmi, — mosolygott Jókai, — tegnap úgy megszorítottam egy forintost, hogy az az ember ordított bele, aki a pénzverdében kalapálta... (t. i.)

Nagynemetszárgerdeinek területe az új keleti tartományok visszaosztásával az addigi 12,9 millió hektárról 20,3 millió hektárra emelkedett.

— Vasutas halálos balesete. Marza Nicolae huszonkét éves simeriai illetőségi vasutas, aki mint helyettes vonatvezető, a besszarábiai Parlita község állomásán teljesített szolgálatot, szolgálat közben két mozgásban levő vasuti kocsi közé került. Az ütközők összeronsolták a mellét és a fiatalember nyomban meghalt. Holttestét szülei Simeriára szállították és ott temetik el.

— Iskolai hír. Az Alba-Iulia-i nyilvánossági joggal működő római katolikus püspöki leánygimnáziumban a felvételi vizsga az I. osztályba szept. 5-én lesz. A gimnáziumnak internátusa is van, ahol a leánykák korszerű nevelésben, anyai gondozásban és jó ellátásban részesülnek. A feltételekről szívesen ad felvilágosítást az intézet előjárósága. Címe: Gimnázium episcopala rom. cat. de fete, Alba-Iulia, Piata Mihai Viteazul 15.

Legideálisabb arceszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arccrem, esteli és nappali használatra. 1 tégely ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

Maximális árak Oraștien. Oraștie város a legutóbb a következő új maximális árakat léptette életbe: Népkenyér (700 gram) 12 lei, kifli és zsemlye darabja 4 lei, egységes marhahus 100 lei, egységes sertéshus 85 lei, juhhus 85 lei, háj és olvasztott zsír 140 lei, szalonna 130 lei, füstölt szalonna 240 lei, vaj 200 lei, burgonya 6 lei, bab 10 lei, hagyma 16 lei, káposzta 8 lei kilógramonként, tojás darabja 4 lei, tej literje 10 lei.

Hétmillió mázsa almát vásárolt Anglia. Az angol közellátási minisztérium legutóbb hétmillió méter mázsa asztalt almát vásárolt Kanadában. Az angol lapok megállapítják, hogy ez volt a világ eddigi legnagyobb almavásárlása.

— Kutya-kutató-intézet Stuttgartban. Stuttgart városa a kutya-tenyésztés azon kérdéseinek tanulmányozására, amelyekkel a főiskolák nem foglalkozhatnak, a szobajövő német hivatalok támogatásával kutya-kutató intézetet állított fel. Az intézet, mely a világ egyik legnagyobb kynológiai könyvtárát gyűjtötte össze, augusztus 29-én nagyszabású kutya-kiállítás keretében nyílik meg. Az augusztus 31-ig tartó kiállításra a birodalom minden részéből több, mint 1500 újra pályázó kutya érkezik.

Rádió

SZERDA, AUGUSZTUS 13

București: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12 Déli hangverseny. 13 Hírek, 13.20 A hangverseny folytatása. 15.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Katonaóra. 15.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek, 17.45 Előadás. 18 Tiroli zene. 19 Irodalmi szemle. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámú román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek, 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek, 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek, 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Zenés ébresztő, utána torna. 7 Hírek-utána hanglemezek, 10 Hírek. 10.20 Zsoldos László egyik elbeszélésének felolvasása. 10.45 Buchman Károly előadása Hazai gyógyvizek címen. 12.10 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.20 Zenekar. 14.30 Hírek. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Somogyi József előadása Budai török emlékek címen. 16.45 Hírek. 17.15 Mandolinzenekar. 17.45 Rozgonyi Mihály felolvasása Londoni haláltánc címen. 18 Magyar dalok. 18.45 Előadás Csataterek címen. 19 Hírek. 19.20 Zenekar. 20.10 Szemfényvesztés című vígjáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Rajkózenekar. 22.35 Táncczene. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Hanglemezek. 24 Hírek.

Budapest II.: Nem közvetít műsort.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 14.

București: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12 Déli hangverseny. 13 Hírek. 13.20 A hangverseny folytatása. 15.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Katonaóra. 15.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.45 Előadás. 18 Hanglemezek. 19 Művészeti szemle. 19.15 Bécsi zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámú román adó: 23 Német nyelvű adás és hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

ombabiztosítás Amerikában

Newyorkban a biztosító intézetek új üzletágat vezettek be: a biztosítást légítámadás következtében történt károk esetén. Száz dolláronként ötven cent összeget kell fizetni ilyen biztosítás esetén. Ezek után bátran kérdezhetnénk, miért a félelem, miután ilyen tervekről még úgy sincsen szó, viszont elég védelmet nyújt a széles Atlanti-óceán is. Az amerikaiak azonban azt mondják, hogy ami biztos, az biztos. Már azért is jó gondoskodni a védelemről, mert a felhőkarcolók nagyon magasak, így hamarabb eléri azokat a repülőgép és biztosabb célpontot is nyújthatnak hatalmas tömegüknél fogva. Másik nagy gondjuk az amerikaiaknak az elsőtétítés. Mert bizony egy-egy ilyen felhőkarcolónak ezer és ezer ablaka van. Külön rendőrséget kell tehát majd szervezni az elsőtétítési rendelet ellenőrzésére. Ilyen gondjaik vannak az amerikaiaknak, pedig legalább ötezer kilométer távolság választja el az Újvilágot a régítől...

— **A Muresbe fulladt.** Kozma Rudolf devai lakos izenhét éves Lenke nevű leánya nővérével és két másik ismerősével a Muresben fürdött. Közben a fiatal lány örvénybe került és alámerült. Holttétést másnap Stretca község közelében fogták ki.

— **Aradi cukrászok, mézeskalácsosok, gyógyszerészek stb. figyelmébe.** Az aradi városi ellátásügyi hivatal közli a cukrászokkal, mézeskalácsosokkal, gyógyszerészekkel és mindazon iparosokkal, akik ukrot dolgoznak fel, hogy az augusztus hónapra részükre engedélyezett cukormennyiséget átvehetik a tomcolind cukorlerakattól. Mindenki megkapja az egész hónapra járó adagot.

— **Adomány.** Talpai Pál részére egyik aradi előzetők Isten nevében kétszáz lejt, N. N. pedig száz lejt adományozott. A pénzt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Drágábban árulta a kukoricát** a munkatáborba került, Lapadatu Jon, az egyik Oravita környéki községben lakó gazda a megállapított árnál drágábban adta el a kukoricát. Ezért gazdasági szabotázs miatt eljárás indult ellene és a bíróság egy hónapra munkatáborba utalta. Felebbezés folytán az ügy a timisoarai ítélőtábla elé került, amely a büntetést jóváhagyta.

— **A Maros újabb áldozata Aradon.** Az elmúlt délután az aradi cukorgyár közelében a Maros partira vetette Szilágyi Géza 17 éves aradi műszerész-inas holttétést, aki vasárnap fürdőzés közben fulladt bele a folyóba. Az uszni nem tudó fiú vízmuvek közelében fürdött, nem ismerte a folyó medrét és mély vízbe került, ahol elkapta az ár. Az eset szemtanui segítségére siettek, de mielőtt közlébe értek volna, teljesen alámerült.

— **A jászi zsidóknak is viselniük kell a Dávid-csillagot.** Hivatalos rendelet szerint a jászi zsidóknak is viselniük kell a Dávid-csillagot. A fekete alapon levő sárga Dávid-csillagot a mell baloldalarára kell tűzni. A rendelkezés ellen vétőket egy hónaptól egy évig terjedhető fogházbüntetéssel, vagy ezer lejtől százezer leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

— **Tolvaj aradi vasutas.** Az aradi törvényszék elrendelte a vizsgálati fogságot Cozma Jacob aradi vasúti munkás ellen, mert a CFR műhelyéből több ezer lejt értékű különböző szerszámokat lopott. A lopott dolgok egy részét a nála tartott házkutatás során megtalálták, a többit már értékesítették.

— **Agyonverte haragosát.** Sibuból jelentik, hogy a megyebeli Avrig község határában az elmúlt napon súlyosan sérülten találták Roman Marian gazdát. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a gazda földjéről volt visszatérőben, amikor régi haragos, Luca Vasile megleste és egy doronggal fejbeverte. Roman Mariant kórházba szállították, de néhány órai szenvedés után meghalt. Luca Vasile letartóztatták.

BEVONULTAK
munkaszolgálatot teljesítők részére

Hálózásokot
külföldi minta szerint készíti

LUCZAY
paplankészítő

TIMISOARA III., STR. ODOBESCU 6.

A történelem kulisszatitkaiból

Aki a maga kegyelméből lett király

Voltak Isten kegyelméből való királyok, gróf Benyovszky Móric a maga kegyelméből lett király. Ez a kalandos életű férfiú Madagaszkár szigetének királyává küzdötte fel magát és Franciaország tulajdonképpen neki köszönheti ezt a gazdag gyarmatát. Gróf Benyovszky Móric legényi volt a talpán; vakmerő, bátor ember, igaz, hogy betegesen hazudozó, de tehetséges és rendkívüli képességekkel megáldott férfiú.

Mint Benyovszky Sámuel gróf lovasgenerális fia, 1741-ben született Magyarországon. Még a bajsusa sem nőtt ki s máris beállt katonának. Tizenöt éves korában már mint hadnagy harcolt Nagy Frigyes ellen a hétéves háborúban. Kalandvágyó természete külföldre, idegen országokba sodorja: a háború befejezése után egyszer Lengyeleországból, majd Hollandiából, majd meg Angliából hallat hirt magáról. 1767-ben mint ezredes vesz részt Lengyelországnak az évszázados orosz elnyomás ellen vívott szabadságharcában, de az oroszok elfogják és a távoli, zord éghajlatu Kamcsatka félszigetére száműzik. A vér azonban nem válik vízzé: Benyovszky megszervezi a kamcsatkai száműzöttek lázadását, hatalmába kerít egy hajót s feleségével, Aphasiával és kilencvenhat társával együtt megszökik Kamcsatkából.

Négy hónapig bolyong a szökevények hajója a Kuril szigetek körül, érinti Japánt és Formozát, míg végre kiköt a Mkaóban, a portugálokhoz ezen a távolkeleti birtokán. Itt a gróf kísérei közül számosan meghalnak, közöttük felesége is, akinek törékeny, gyenge alkata nem bírja el a szörnyű szenvedéssel járó viszontagságokat. Benyovszky eladja hajóját s egy francia vitorlásra Európába igyekszik. Kitiűnő üzleti érzékről tesz tanúságot, mert az egykori kamcsatkai fegyenc mint gazdag ember érkezik meg Franciaországba. Párisban megbízást kap, hogy Madagaszkár szigetén francia gyarmatot alapítson. Két évet töltött el a gróf a kínkes szigeten, ott erődöket építtetett, telepeket, utakat, ültetvényeket létesített, sokat dolgozott és a benszülőttekkel nagyon megkedveltette magát.

— **Nincs többé puliszka-nap Aradon.** Az új buza betakarításával egyidejűleg megszűnt Aradon a buzaliszthány, ami miatt egy idő óta a város kénytelen volt ugyanevezett puliszkanapokat elrendelni. Mint ismeretes, minden hét hétfőjén, keddjén és péntekjén Aradon nem sütöttek a pékek kenyerét és azt nem is volt szabad a magánházakban sem fogyasztani, csak puliszkát. Most, hogy ismét elegendő buzaliszt van, ezeket a puliszkanapokat megszüntették és a sütőiparosok minden nap dolgozhatnak, mindennap árusítható tiszta buzalisztból készített kenyér. A kenyeret azonban az elírt mennyiségben továbbra is csak kenyérjeggyel lehet vásárolni.

— **Jugosláviából lopott holmi titkos raktárán Timisoarán.** A timisoarai renőrség a V. Alexandri-utca egyik házában pincéjében Jugosláviából származó tárgyak egész raktárát leplezte le. A holmi között a volt jugoszláv hadsereg számos egyenruhája, bakancsa volt, de találtak kosárrszámra selymet, szövetet, cipőket és más tárgyakat, amelyek fosztogatásból származhatnak. Az eddigi megállapítások szerint a holmikát Seitler János timisoarai lakos hozta a határon keresztül Timisoarara, aki jelenleg Belgrádban tartózkodik. Letartóztatását kérték. A talált holmit a renőrségre szállították.

— **Véres éjszakai verekedés Aradon.** Az elmúlt éjjel Aradon, a Mosótyi-telep felé vezető vasutfeljáró mellett egy véreben fekvő, eszméletlen embert találtak a járőrelők. A szerencsétlen férfit beszállították a kórházba és kiderült, hogy Berzovszki Pál, Razboienu-utca 25. szám alatti lakossal azonos. Kihallgatása során elmondta, hogy három haragosával találkozott, akik rátámadtak és véresre verték. A verekedők ellen az eljárás megindult.

— **Megfojtotta a saját gyermekét.** Budapestről jelentik, hogy özvegy Horváth Jánosné leánygarnaknak adott életet. A csecsemőt azután megfojtotta, majd bejelentette az ottani hatósági orvosnak, hogy a gyermek utközben meghalt. Az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy a gyermeket megfojtották, mire az anya ellen bünvádi eljárás indult. Horváth Jánosné a bíróság négy évi fogházra ítélt.

— **Aradi anyakönyvi hírek.** Születtek: Bretan Constatin, Trifu Mária, Ciurariu Sándor, Kollmann Jolán, Heil Péter, Marinkov Stella, Orz Ibolya, Caprescu János, Berar Katalin és Ilisie Mária. Házasságot kötöttek: Kotroczi Kálmán és Bojtos Julianna, Tuluc Demeter és Morariu Margit, Scauer József és Babella Julianna. Meghaltak: Ardeleanné szül. Zajecz Magdolna, Panea György, özv. Morariu-né szül. Lesno Anna, Horainé szül. Zajecz Magdolna és Marian Aurel.

Élt a szigeten egy öreg néger nő, Ramininell, Madagaszkár utolsó, nagy benszülőtt uralkodójának dajkája. Amikor ez egy napon meglátta Benyovszkyt, kijelentette, hogy a gróf a nagy uralkodó leányának eltűnt s most újra visszatért fia. Az öreg néger nőnek ez a tévedésen alapuló kijelentése nagy izgalmat kellett a benszülőttek között, a hír, hogy a nagy főnök fia váratlanul visszatért, villámgyorsan terjedt el az egész szigeten s ekkor fogamzott meg Benyovszky agyában a gondolat, hogy Madagaszkárt a maga számára tartja meg. Egybehívta a sziget törzsfőnökeit és ünnepélyesen Madagaszkár királyává koronáztatta magát. Kormányt nevezett ki, hadsereget szervezett, aztán visszahajózott Európába, hogy az új gyarmatot Franciaország protektorátusa alá helyezze. Utja azonban nem járt sikerrel: a franciák nem voltak hajlandók őt Madagaszkár királyának elismerni, még kevéssé voltak hajlandók arra, hogy a szigetet ne saját gyarmatuknak tekintsék. Miután távoli országának fenhatóságát sikertelenül ajánlotta fel előbb II. József osztrák császárnak és magyar királynak, majd az angol kormánynak, Benyovszky Amerikába utazott, ahol egy hatalmas baltimorei kereskedelmi vállalatot sikerült megnyernie tervei számára. 1784-ben ugyanennek a vállalatnak egyik hajóján visszavitte Madagaszkár szigetére. De a franciák büntetőexpedíciót indítottak ellene s hiába harcolt a gróf halálmegvető bátorsággal, hiába kezelte saját maga ügyeit, a tuleró győzött s Benyovszky ügye és szépen indult királysága elveszett. Egy ellenséges golyó szíven találta s pontot tett a gróf Benyovszky Móric kalandos, változatos életére.

Ott nyugszik Madagaszkár szigetén, az Anton-gil-i öböl partján, melyet annyira szeretett s a benszülőttek még ma is azt tartják, hogy a pálmák alatt, mint a sziget utolsó nagy uralkodója, fehér ember pihen ugyan, de ez a fehér ember fekete anyától származott.

— **Bucurestii zsidók munkaszolgálata,** Bucurestii-ből jelenti a Rador, hogy a bucarestii zsidók tegnaptól kezdve munkaszolgálatot teljesítenek.

— **BERLINBEN NEM TUDNAK SEMMIT A HÁROMHATALMI EGYEZMÉNNYEL ÖSZSZEFÜGGŐ UJABB DIPLOMÁCIAI LÁTOGATÁSRÓL.** Berlinből jelenti a Rador: Mértékadó német helyen kijelentették, hogy nem tudnak semmit sem, egy a háromhatalmi egyezményrel összefüggő diplomáciai utazásról, amiről egyes külföldi körökben beszélnek. Hangoztatják, hogy a politikai utazásokat előre nem szokás jelezni.

Ugyeletes gyógyszerterek

Szerdán, augusztus 13-án Aradon a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb-palota), Kain (Avram Iancu-tér) és Hajós (Regina Maria-uton).

Augusztus 10-től 16-ig Brasovban a következő gyógyszerterek tartanak ugyeletes szolgálatot: Az Aranykereszt-gyógyszertár (Iuliu Maniu-utca 20. szám) és Az arabhoz címzett gyógyszerter. (Liber-tatii-tér 13.)

Mozi

Aradon a mozik műsora a következő: Corso: Angyalok a pokolban. (Amerikai film.) Forum: A négy toll. (Amerikai film.)

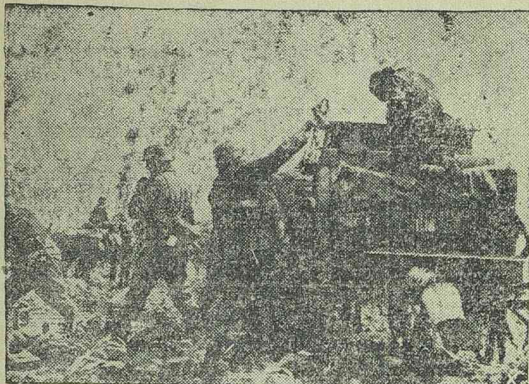
CORSO (ARAD)
Tel. 23-64
Egyedüli mozi Aradon, nyitott tetővel

Oriási siker, ezren és ezren nézik meg a Fiuk városának testvér filmjét:

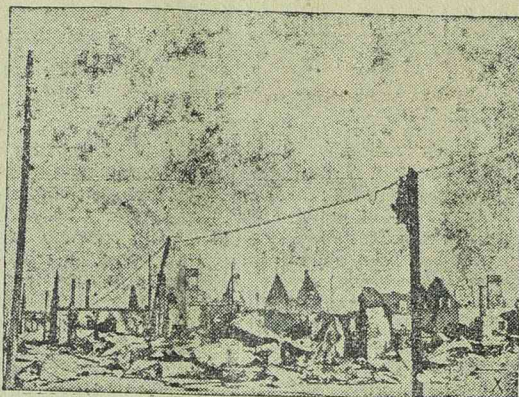
Angyalok a pokolban

MARGARET LINDSAY
RONALD REAGAN

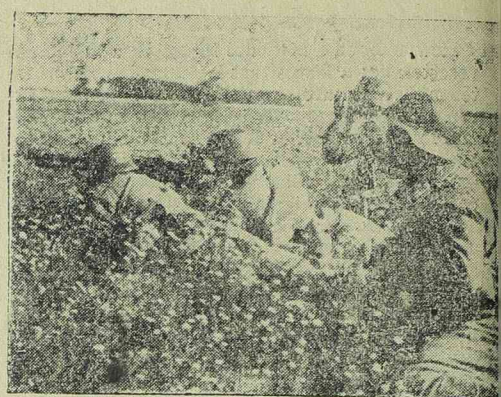
Előadások: 3, 5, 7:30 és 9:30-kor Híradók



Lőszer utánpótlás a keleti fronton.



A bolsevisták által szétrombolt litván város romjai.



Német felderítő osztag harc közben a keleti fronton.

SPORTESEMÉNYEK

Országos csúcseredményt futott Moína Sibiuban a 100 méteren, amelyet azonban nem lehet hitelesíteni

Nagyszámu ifjúsági sorban lévő versenyzővel jól sikerült atlétikai viadalt rendeztek Sibiuban. A verseny kiemelkedő eseménye Moína pompás 100 méteres futása volt, amelyen

új országos csúcseredményt állított fel.

A kitünő eredményt azonban nem lehet hitelesíteni, mert csupán két időmérő volt, akik közül az egyik 10.4, a másik pedig 10.5 mp-es időt mért. Az eredmények a következők:

100 m: Moína (U) 10.5 mp, Coracu (U) 10.9 mp, Dejenariu 11 mp, 400 m: Dejenariu 53.5 mp, 800 m: Vulcu (U) 2:18.7, 1500 m: Vulcu 4:55, magasugrás: Strambu (U) 168 cm, Moína (U) és Sarbu (U) 163 cm, távolugrás: Coracu (U) 642 cm, Moína 598 cm, diszkoszvetés: Negretiu 36.30 m, leányok versenyszámai: 80 m: Roman Marina 12.4 mp, távolugrás: Valcu Olga 382 cm, diszkoszvetés: Valcu Olga 29.50 m.

A tavaszi idény utolsó bajnoki mérkőzésével vasárnap indul az új idény

Hosszu-hosszu szünet után a labdarúgás is éledni látszik. Egy-két edző mérkőzés után vasárnapra kinttették a tavaszi idény utolsó bajnoki mérkőzését, a Rapid—Venus találkozót. A mérkőzés a Venus végső helyezésére van csupán befolyással, ha győz akkor a harmadik helyre kerül, ha veszít, akkor a Ripensia mögött marad. Ugyancsak elmaradt a Rapid—Unirea Tricolor Román-Kupa mérkőzés is, amelyet a követ-

kező vasárnapra, augusztus 24-ére tűzött ki a kupabizottság. Ezzel a főváros biztosított labdarúgó műsora még nem teljes, mert a szövetség az elmaradt Berlin—Bucuresti mérkőzés pótlásául Bucuresti—Timisora városok közötti meccset tervez augusztus 31-ére. Amennyiben ezt a mérkőzést nem ütik nyélbe, akkor ezen a napon indulnak a háborus-kupaküzdelmek az előzőleg tervezett szeptember 7-ike helyett.

Új ifjúsági csúcseredmény a brasovi atlétikai versenyen Hét méteren felüli távolugró eredmény egy bucurestii versenyen

Brasovban most tartották a kerületi atlétikai bajnokság versenyét, amelyen egy új ifjúsági csúcseredményt is felállítottak. Az eredmények a következők: 100 m: 1. Bugeanu (UAB) 12 mp. 2. Moarcas Constantin (UAB). 200 m: 1. Bugeanu 25.3 mp., 2. Moarcas. 400 m: 1. Moarcas 56.5 mp., 2. Eftimescu (VD). 800 m: 1. Surd Benjamin (UAB) 2.09 p. 2. Eftimescu. 1500 m: 1. Surd B. 4:25.7 p. 2. Mircan (UAB). 3000 m: 1. Mircan 9:50.8 p. 2. Vasilescu Constantin (UAB). 5000 m: 1. Mircan 16:54.7 p. 2. Gubernat (UAB). Magasugrás: 1. Nistor Vasile (UAB) 181 cm. új ifjúsági csúc. 2. Filip. Távolugrás: 1. Nistor 617 cm. 2. Moarcas. Súlydobás (senior): 1. Samosca (UAB) 11.53 m. 2. Cristorian (IAR). Súly-

dobás (ifjúsági): 1. Moarcas 12.60 m. 2. Lazar Ioan (UAB). Diszkoszvetés (senior): 1. Cristorian 36.02 m. 2. Samosca. Diszkoszvetés (ifjúsági): 1. Lazar 37.40 m. Gerelyvetés (senior): 1. Samosca 42.75 m. Gerelyvetés (ifjúsági): 1. Lazar 37.40 m. 4×100 m. staféta: 1. UAB 49.4 mp. Balkán staféta: 1. UAB 3:48.8 p.

Bucurestiben a Viforul Dacia rendezett atlétikai versenyt, amelyen Stoichitescu (Soimii) kiváló teljesítményei tüntek ki. Stoichitescu a 100 m. síkfutást 11.5 mp. idővel nyerte. A távolugrásban 703 cm. győzött. Az idén ez az első hét méteren felüli eredmény. A magasugrásnál pedig 175 cm. eredménnyel lett az első.

Gyakorló uszóverseny a fővárosi Ober-strandon

Szépszámu indulóval jól sikerült gyakorló uszóversenyt rendeztek az obori strandon. A műsoron több gyermekverseny is szerepelt. A felnőttek versenyszámainak győztesei a következők:

100 m. hölgyhátuszás: Cristescu (LNR) 2:06, 50 m gyorsuszás: Adrian (VD) 31 mp, 100 m gyorsuszás: Dumitrescu (LNR) 1:12, 100 m hölgygyorsuszás: Florica Dobrota (LNR) 1:33, 100 m melluszás: Caton (LNR) 1:33.4, 100 m hölgy melluszás: Fl. Dobrota 2:01.

A verseny keretében két vizilabdamező mérkőzés is szerepelt a Cetatea-Alba kupáért, melynek győztesei a kupa döntőjébe kerültek:

CFR—St. Roman 7:0 (5:0).

Fordításokat

magyarból németre és németből magyarra, irodalmi és szakműveket vállalok. Timişoara III, Strada Rusu Şirianu 2 szám

Az országos bajnok vasutas csapat Szatmári (3), Radu Crigore és Vasiliu II góljaival biztosan győzött. Viforul Dacia—LNR 13:0 (8:0).

A Viforul kénye-kevé szerint győzött a fiatal kezdőkkel álló LNR csapatával szemben.

Az idén is megrendezik a Román-Kupáért folyó küzdelmeket

Már több ízben megirtuk, hogy az őszi idényben nem rendezik meg az eddig szokásos A- és B-Liga küzdelmeket. A szövetség ezzel szemben elhatározta, hogy a háborus kupamérkőzések mellett a Román Kupát is kiírják, hogy a kisebb egyesületeknek is alkalmuk nyíljon egy komoly küzdelemben résztvenni. A közeljövőben már nyilvánosságra hozzák a nevezési feltételeket és a zárlat időpontját, hogy az érdekeltek idejében előkészülhessenek a kupaküzdelmekre.

Sporthírek mindenfelől

Gunder Hägg, a nem egészen 23 éves svéd atléta a napokban az 1500 m-en 3:48.6 idővel új svéd csúcseredményt futott. Most szombaton pedig a svéd atlétikai bajnokság során Hägg 3:47.6 pompás idővel új világcúcseredményt állított fel. A régi világcúscsot az újzélandi Lovelock tartotta 3:47.8-es idővel.

A Tschammer-kupa küzdelmek során vasárnap két mérkőzést tartottak, ezeknek az eredménye Schalke 04—Fortuna Düsseldorf 4:2 (2:1), I. Nürnberg—Sp. Vg. Fürth 4:1.

Hosszu szünet után most rendeztek újra atlétikai versenyt Helsinkiben. 5000 m: Jousenlaht 15:0.3, Heinström 15:33.8. 100 m: Lindgren 11.6, 200 m: Merisavo 22.9, diszkoszvetés: H. ninen 45.12, gerelyhajítás: Leppänen 63.06.

A magyar NB I augusztus 20-án indul a következő mérkőzésekkel: KAC—Szeged, SalBTC—Elektromos, DiMÁVAG—Ferencváros, Ujvidéki AC NAC, WMFC—SzVSE, Gamma—Kispest, Szolnok Lampart, MÁVAG—Ujpest.

Rapid—Wacker 3:2 (2:1). A mérkőzést 10.0 főnyi közönség előtt játszották és az új német bajnok csak nehezen győzött.

A Koszori atlétikai bajnokságain Ledermay Hona 540 cm-es ugrásával új magyar csúcseredményt állított fel a távolugrásban.

Husz kilométeres futóversenyt rendeztek Magyarországon, melynek győztese Kiss lett 1 ó 10:22.2 idővel.

Kaindl a 2000 m-es futásban 5:25.8 idővel új német csúcseredményt állított fel.

A Dortmundban rendezett atlétikai viadalon Larper kettős győzelmet aratott. Diszkoszvetésben kiváló német atléta 51.50 m-rel, míg súlylökésben 14.07 m-rel győzött.

UTE—BEAC 7:1, elsőosztályu vízilabda bajnokmérkőzés Budapesten.

Olaszországban a 4×100 m-es hölgy váltófutásban a Filotechnica csapata győzött 49.9 mp-es idővel.

A kiváló svéd uszóhajó Björn Borg szombaton vasárnap négy győzelmet aratott. Eredmény: 100 m-en 4:57.5, 200 m-en 2:18.3, 1500 m-en 21:4. 100 m-es hátuszásban 1:14.5. Ezzel szemben a 100 m-es gyorsuszásban csak a második helyen végzett.

Raghild Hveger-rel, a nagyszerű dán hölgyuszó bajnoknővel szemben ismét egy férfitöltőt indította. Hveger 5:11.6-os idővel győzött, a férfitöltő ideje 5:17.7 volt.

INGYEN

INGYEN

küldjük a Déli Hírlapot e hó 15-ig minden új előfizetőnek, aki most megrendeli a lapot és átadjuk az eddig megjelent folytatást, hogy a

REGÉNYT

amelyet közlünk, elejétől olvashassa. A regény címe:

A VÖRÖS POKOL

és egy szerencsétlen ember kálváriájáról, kalandjairól, szenvedéseiről, hűség szerelméről és végül megváltásáról tárgyalja a bolsevista pokolból. Fizessen elő még ma és

AUGUSZTUS 15-IG

INGYEN kapja a Déli Hírlapot.

KÖZGAZDASÁG

az utolsó békeévben:

Kétszázhetvenkét millió tonna kőolajat termeltek a világon

Közhellyé vált a mai háborúval kapcsolatban az ajtóhóru jelszavát okkal vagy ok nélkül sürin használni. Ha a világ kőolajtermelését az utolsó béke-statisztikáján keresztül vizsgáljuk, akkor abból hibásan — az amerikai kontinens fölényét olvas-tjuk ki.

Európa 1938-ban kerekén 7 millió 956 ezer tonna kőolajat termelt a legnagyobb olajtermelő állam, a Szovjet-nélkül. Ez a közel nyolc millió tonnás mennyi-ség a világ egész termelésének 2.9 százalékát tette ki. Országokként részletezve: Románia 6 millió 603 ezer, Lengyelország 507 ezer, Alánia 127 ezer, Franciaország 72 ezer, Ausztria 63 ezer, Csehország 19 ezer és Olaszország 13 ezer tonna. Mennyiségéből részben az Anschluss, részben pedig szlovákia megszüntése és Lengyelország elfogla-sa, részben pedig barátsági szerződések alapján hét-háromnegyed millió tonna áll Németország had-reje, az egész pedig a tengelyhatalmak rendelkezé-sére.

Ázsia össztermelése 1938-ban 54 millió 723 ezer tonna volt, amely a világ olajtermelésének 20.1 száza-lát jelentette. Országokként részletezve: Szovjet-nió (európai is) 28 millió 859 ezer, Irán 10 millió 59 ezer, Holland-India 7 millió 398 ezer, Irák 4 millió 72 ezer, Brit-India, Brit-Borneó 3 millió 412 ezer, apán 356 ezer és Szaudi-Arábia 67 ezer tonna.

Szembetűnő az ázsiai földrész fölénye az európai ermelés felett, bár a világon az ó-világ a második leg-

nagyobb fogyasztó, első helyen Amerika áll. Az olaj-válság nem ismeretlen fogalom a világpiacon és érde-mes megjegyezni, hogy a buzához és kávéhoz hason-lóan óriási kőolajmennyiségek semmisülnek meg, illetve fokozatosan számos olajforrást eldugaszoltak, hogy csökkentsék a termelést.

Afrika 1938. évi 229 ezer tonnával a világterme-lésnek nem egészen egy százalékát szolgáltatta. Ebből Egyiptom 226 ezer és Marokkó háromezer tonnával termelt.

Északamerika az utolsó békeesztendőben 165 millió 17 ezer tonnával hozott felszínre, ami a föld össz-termelésének 60.6 százalékát teszi ki. Országokként részletezve: Egyesült Államok 164 millió 153 ezer és Kanada 864 ezer tonna. Középamerika 8 millió 149 ezer tonnával, három százalékot képvisel a kőolaj-kimutatásban. Ebből Mexikó 5 millió 654 ezer és Trin-idad szigete 2 millió 495 ezer tonnával adott. Dél-amerika 35 millió 927 ezer tonnával vett részt, ami 13.2 százalékot jelent. A mennyiségéből Venezuela 28 millió 71 ezer, Kolumbia 3 millió 10 ezer, Argentina 2 millió 430 ezer, Peru 2 millió 100 ezer, Ekvádor 302 ezer és Bolívia 14 ezer tonnával szerepel.

Ausztráliában és a környező szigeteken még nem találtak kőolajat, illetve a kutatást szándékosan el-hanyagolták. Az egész földkerekségen tehát 1938-ban hivatalos adatok szerint 272 millió tonna kőolajat termeltek (s. l.)

Százeies bankjegyeket bocsátanak ki. A hivata-los lap keddi számában rendeletörvény jelent meg, amely elrendeli az ötven és százeies érmék visszavo-nását és a százeies bankjegyek kibocsátását.

Zárólták az ócskavaskészleteket. A hivatalos lapban rendeletörvény jelent meg, amely zárólt az országban található összes ócskavaskészleteket. A kétszáz kilogrammál nagyobb mennyiséggel rendel-kező ócskavastulajdonosok augusztus 30-ig jelentést tartoznak tenni a birtokukban levő mennyiségről. A bejelentést a város-, vagy község-házán kell tenni és az minden hó első tíz napján megismétlendő.

A szobában csend támadt.

Percek múlva Kalinin ismét ordítani kezdett és fogadkozott, hogy az összeesküvő fiatalok mind a fübe harapnak, ha feljelentik őket, amint az kötelessé-gé. Csak azért nem tette ezt eddig, mert remélte, hogy a bolszevista eszmék, amelyeket tanulniok kell, jobb belátásra bírják őket.

Ezre már nem tudott halgatni és tettetni Kole-gerszkijt. Annak a nézetének adott kifejezést, hogy a bolszevizmus, amely nagy csapás az orosz népre, nem tarthatja magát sokáig és hogy majd helyre keli álli-tani a régi rendet. Akkor pedig jaj lesz nemcsak azoknak, akik a cári családöt kiirtották, hanem mind-azoknak is, akiknek kezéhez ártatlan oroszok kiontott vére tapad.

Az őrmesterből lett iskolaparancsnok és a had-nagyjelölt vitaközösését, amely egyre hevesebbé lett, Katjusza reszketve hallgatta. Igyekezett apját és je-gyestek egyképpen csitítani, azonban azok nem is hede-ritettek rá.

Egyszerre csak azt látta, hogy Kalinin revolvert ránt és azt Kolegerszkijre fogja.

A következő pillanatban atyja dühöngve kiáltott: — Pusztulj el, burzsujfattyú! Ugyanakkor lövés dördült el.

Vladimir Ivanovics Kolegerszkij széttárta két karját és holtan bukott a szoba padlójára.

Melől vör szivárgott ki és kicsiny csermely-ként csörgedezett tova a szőnyegen.

Kalinin visszatette revolverét az övén csüngő tok-ba és így szólt leányához, aki kővé dermedten állott: — Megyek intézkedni, hogy eltakarítsák ezt a dögöt.

Ezzel elhagyta a szobát.

Katjusza érezte, hogy a visszatartott könnyek forrósága mint égeti a szemét. De erőt vett magán, hogy ne sirjon. Ökolbe szorult kezével a levegőbe csapott.

— Tavaris Kalinin, — mondta maga elé — többé már nem apám, hanem szerelmesem gyilkosa. Kedve-sem halálát pedig megbosszulom!

Letérdeltek Kolegerszkij holtteste mellé, meg-esköltötte a száját és a homlokát, majd tenyerével helyresimitotta a halott haját.

Térdelő helyzetben elnézte egy darabig örfkre

Szójaliszttal kevert kenyér. Külföldi próbálkozá-sok nyomán a bucarestii mezőgazdasági kutató inté-zet is kísérletezett a szójaliszttal kevert buzakenyér-rel és a következő megállapításokra jutott: A szója-lisztnak a buzalisztbe történő keverése a legkevésbé sem hátrányos a kenyérszításkor, ha a szójaliszt nem lép túl bizonyos arányt. A buza- és szójaliszt ke-verékét különleges eljárással kell feldolgozni. A szója-liszt meggyorsítja a kenyérszítást és jelentős mértékben, valamint élesztőben is megtakarítást is jelent. A próbásütések során megállapították, hogy az 5—10 százaléku szójalisztes kenyérnek szép sima a héja, belseje pedig édes és selymes, sokáig frissen marad. A szójában levő tápláló anyagok miatt az ilyen kenyér használata rendkívül előnyös.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vé-telt, a második az eladást jelenti): Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.55—45.26, Kiling devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral): 3.22—3.34. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44—787.26 egyiptomi font 776.91—807.50, palaestina font 760.29—790.21.

Határidő napja

AUGUSZTUS 15:

Zsidó alkalmazottak bejelentése a központi románosi-tási hivatalnál. Feltüntetendő az alkalmazott neve, hivatali beosztása, iskolai végzettsége, egyéb pénzbeli, vagy ter-mészeti járandósága, valamint az is, hogy az illető vála-lalat, a központi románosítási hivatal, illetve a munka-elhelyező hivatal milyen intézkedést tett a zsidó alkalmazott pótlására.

A régi kibocsátású kétszázalékos nemzetvédelmi bélyegeknél négy százalékosra történő becserélése. A pénzügyigazgatóság, vagy a kerületi adóhivatalhoz intézett bélyegmentes kérvényben feltüntetendő a be-cserélésre kerülő bélyegek száma és értéke.

A gabonakereskedők névjegyzékébe történő felvétel iránti kérvények határideje. A kérvények a központi ga-bonahivatalhoz adandók be, ha a kérelmező több megye területén kívánja gyakorolni a gabonakereskedelmét, amennyiben azonban ez csak egy megye területére szorí-tkozik, az engedélyt az illető megyei gabonahivaltól kell kérni.

Az 1940. évi termésből származó olajosmagvak tulajdonosai bejelentést tartoznak tenni a nemzetgaz-dasági minisztériumnak a mennyiségről, raktározási helyről és a legközelebbi vasuti állomásról, ahol átve-tető.

elnemult völegényét, azután fölállott.

Átlöközött. Olyan ruhát vett magára, mint aki hosszabb utra készül. A szekrényből kivette megtaka-ritott zsebpénzét és kevés ékszerét és mindent a ridi-küljébe gyomósította. Aztán benyult a polcok egyikén gondosan elhelyezett fémernemű alá és kis keze ne-nány pillanat múlva revolverrel és tölténytáskával került elő. Ezt a fegyvert a tölténnyel együtt néhány hét előtt apja szobájából csejte el és Kalinin azt hitte, hogy érthetetlen módon elveszett. A leány figyelme-sen vizsgálta meg a revolvort.

— Meg van töltve, — állapította meg — ezenki-vül még huszonöt külön töltényem is van. Ha ez is el-fogy, majd szerezek másikat. De fogadom, hogy min-den golyóm egy-egy kommunistának oltja majd ki az életét.

Maga elé töprengett:

— Az apám is? Nem. Saját apámat még sem lő-hetem agyon. Azonban mivel gyilkos, bünhődnie kell és majd gondoskodom róla, hogy a bünhődés elérje. És tudja meg, hogy azt én hozom rája. Így bosszulom meg Vladimir Ivanovics halálát.

Még egy fájdalmas bucsutekintetét vetett a hű-lottra, aztán távozott.

Mielőtt elhagyta volna az akadémia épületét, az udvaron találkozott Mlinovval és gyorsan elmondta neki a történeteket, apja váratlan hazajöttét, Kole-gerszkijvel való heves vitáját és a gyilkosságot. Mli-nov még akart egyet-mást kérdezni, azonban a leány sebesen elviharzott mellőle és elmenőben még ezt sugta:

— Vigyázz, nehogy az örök meglássanak. Baj le-het belőle. Én is a kommunisták ellensége vagyok, akár ti.

A következő percben már azt látta Mlinov, hogy a sötét kapubejárat elnyeli a leányt, ott valószínűleg beszélt az őrtállóval, aki tavaris Kalinin akadémiái parancsnok leányát akadálytalanul kibocsátotta az épületből. A nehéz kapu döngve csapódott be mögötte.

Iván Petrovics Mlinov aggodalommal telten sie-tett vissza társaihoz, az utolsó évfolyam végzett nő-vendekéhez. Ezek megdöbbenéssel értesültek Kole-gerszkij tragikus végéről és arról, hogy Kalinin im-már tudja bolszevistaelőlenes érzelmeiket.

(Folytatjuk.)

A VÖRÖS POKOL

Jotr Fedorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

Történt egy este, hogy Kalinin őrmester rossz-kezdűen és a szokottnál korábban tért a lakásába. Amikor a folyosón leánya szobájából süttőgő han-gokat hallott, megállt, majd hirtelen benyitott.

A szobában Kolegerszkijt látta, aki éppen csók-al és öleléssel bucsuzott Katjusától.

— Mit keresel itt, tavaris? — ordított Kalinin magánkivül.

Kolegerszkij elengedte a leányt, tisztelő álla-sba vágta magát, igyekezett zavarát palástolni és lehetőleg nyugodtan válaszolt:

— Tavaris Kalinin, tisztességes szándékaim vannak. Szeretem Katjusát és feleségül akarom venni.

— Hogyne, — kiáltott Kalinin — talán azt hi-szed, hogy ilyen burzsujvadéknak adom az én prole-tárlányomat. Meg aztán ne akarj engem ezzel a há-társasági mesével félrevezetni. Ti egykori nagyurak zassági mesével félrevezetni. Ti egykori nagyurak zassági mesével félrevezetni. Ti egykori nagyurak zassági mesével félrevezetni.

— Mit tudhat, tavaris Kalinin?

— Hát például azt, hogy egyes fiatal tavarisok, akiknek pedig kilitása van rá, hogy nemcsak mint hadnagyk bejussanak a dícsőségés vörög hadsere-g-be, esküt tettek a cárizmus visszaállítására.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetést után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Gyermektelen idősebb házaspár ház-
mesternek felvétetik a III. kerületben.
Kert és ház felügyelése ellenében szabad
lakást kap. Érdeklődni Timisoara, I.,
Vlad Delamarina 1. (4950)

Vasalónót keresek munkakönyvvel, aki
férfi- és nőruhákat tökéletesen vasal.
Wagner János, Deva, Strada Grivitei
45. szám. (3093)

Kárpitosinas jó fizetéssel felvétetik.
Mikulik, Timisoara IV., Str. Iancu Va-
carescu 25. (3096)

Zsidó intellektuell hadbavonultat bár-
mely szakmában helyettesít. Ajánlatok
kar „Feltétlen korrekt” jeligré a timi-
soarai kiadóba. (4978)

Női konfekciómunkásokat és munkás-
nőket azonnalra, jó fizetéssel felve-
szünk. Elekes-hirlapiroda, Brasov.
(3098)

Fiatal, intelligens, ügyes leány, lehető-
leg biciklivel, azonnal felvétetik. Orich-
iroda, Timisoara I., Str. Sft. Ioan 7. sz.
(4921)

Borbély- és fodrászinás és leány felvéte-
tik. Erhardt, Timisoara IV., Str. Bratia-
nu 29. szám. (1945)

Német gyermeknászony két gyermek
mellé egész napra felvétetik. Ambrus,
Timisoara III., Str. Porumbescu 18. sz.
(1952)

Allást keres

Keresztény tisztviselő több évi irodai
gyakorlattal, német, magyar nyelvtu-
dással állást keres. Cim a timisoarai ki-
adóban. (1934)

Középiskolát végzett, keresztény, há-
rom nyelvet beszélő elarusító állást
keres. Irodai munkát is végez. Cimeket
„Szorgalmas” jeligré a timisoarai ki-
adóba kér. (4880)

Fényképészet minden ágában jártas-
sággal bíró segédleány állást keres. Ci-
meket „Gyakorlott munkaerő” jeligré
Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8
szám alá kér. (3170)

Német, román, magyar levelező, köny-
velő, állást keres. Esetleg hadbavonul-
takat helyettesít. Cimeket „Könyvelő”
jeligré a timisoarai kiadóba kér.
(1944)

Okleveles gazdász, aki könyvelésben és
irodai munkákban szakszerűen jártas,
de bármily gyári kézimunkára is vállalkozna,
továbbá 20 éves leány, aki a román,
magyar és német nyelvű gépirás-
ban több évi gyakorlattal bír, szerény
feltételek mellett alkalmazást keres.
Cim a timisoarai kiadóban. (4800)

**HAZAK
FÖLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK**

minden árfokozatban
HATSZEK ÜGYNÖKSÉG
Arad, Bul. Carol 17. volt 46
telefon 16-95

Nagy gyakorlattal, három nyelvet be-
szelő, könyvelésben jártas hivatalnok
állást keres. Bogya, Timisoara-Fratelia,
IV-ik utca 94. (1923)

Parfumeriába vagy fotoszaküzletbe ál-
lást keres nagy gyakorlattal bíró nő.
Cim a timisoarai kiadóban. (1930)

Lakás

Egy vagy két személynek szép butoro-
zott szoba, fürdőszoba használattal ki-
adó. Timisoara IV., Strada Bratianu 23.
I. em. 3. (1907)

Bérbeadó két egymásbanyiló butorozott
szoba Timisoara-erzsébetvárosi villane-
gyedben, augusztus 15-re. Reflektánsok
adják a timisoarai kiadóba címüket
„Csendes lakó” jeligré alatt. (3092)

Szépén butorozott nagy utcai szoba,
fürdőszobahasználattal, ellátással kiadó
Timisoara I., Str. Lonovici 1. szám, ajtó
23. Lífthasználat. (1955)

Csinosan butorozott szoba különbejá-
rattal azonnalra kiadó. Timisoara II.,
Str. Moise Nicoara 8. szám. Schneider-
nénál. (4881)

Kiadó azonnalra gyönyörű üres szoba,
hideg-melegviz, központi fűtéssel, eset-
leg két szoba, az I. kerület központjában.
Bővebbet: Orich-iroda, Timisoara
I., Str. Sft. Ioan 7. szám. Telefon 43-59.
(4922)

2 szobás modern fürdőszobás lakást, zó-
nán kívül keresek. Cimeket „Jól és pon-
tosan fizetek” jeligré a timisoarai ki-
adóba kérek. (1900)

Egyszobás előszobás, modern, gyönyö-
rű II. kerületi parknál, fürdőszobahaszná-
lattal izr. házaspárnak, vagy két fiatal-
embernek kiadó. Cimeket „Telefonhaszná-
lat” jeligré alatt a timisoarai kiadó to-
vábbít. (1953)

Egyszobás előszobás, modern, gyönyö-
rű garson-lakás különbejárattal, villa-
negyedben szolid lakónak kiadó. Cim:
Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8.
szám alatt. (3169)

Adás-vétel

Háztelket keres Aradon, a tisztviselő-
telepen, vagy a volt Amefa területén et-
nikai román. Cimeket Rudolf Mossehoz
Arad, Strada Eminescu 8. szám alá ké-
rek. (4979)

Uriszöllő 4 kat. hold, 100 Hl.-en felüli
középterméssel, 3 szobás lakás, 2 pince
teljes felszereléssel, 4 hold fajgyümöl-
csös eladó. Mistor Ioan Siria 1408. szám.
(3113)

Jómenetelű kisebb penzió Brasovban el-
költözés miatt teljes berendezéssel át-
adó. Elekes-könyvkereskedés, Brasov.
(3097)

Figyelem! Jégsekrények, recamierek,
kasszák, íróasztalok, írógépek, varrógé-
pek, kombinált szobák, ebédlők, egyes
butordarabok új és használt állapotban,
óriási választékban legolcsóbban kapha-
tók. Keleti és belföldi szőnyegek nagy
választékban! Veszünk teljes lakásbe-
rendezéseket, szőnyegek, ezüstöt, ne-
mes porcellánt. Tempo bizományi üzlet,
Arad, Fischer Eliz-palota. Telefonszám:
19-75. (3059)

Használt, de jó állapotban levő feles
gyermek-kerékpárt megvételre keresek.
Arad, Str. Alexandru Gavra 6. (3166)

Antik garnitúra és különféle butorok el-
adók. Arad, Str. T. Vladimirescu 9. sz.
(3168)

Sertés-abrak, nagyon olcsó, állandó át-
vívők egész időnyre jelentkezzenek. Ta-
ran konzerváló-üzem, Timisoara III.,
Str. Treboniu Laurean 17. (1959)

Jégsekrények, varrógépek, irodabe-
rendezések, írógépek, hálósobák,
ebédlők, matracok, ottománok, kerti
butorok, Thonet-székek olcsón eladók.
Megvételre keresünk kombinált szobá-
t, ebédlőt és teljes lakberendezést.
Timisoara IV., Piata Küttl 2, az ud-
varban. (3081)

MIELŐTT VENNE VAGY ELADNA
külföldi vagy belföldi perzsát, antik
butort, márkás porcellánt, ezüst disz-
tárgyat, műtárgyat, festményt, szob-
rot, Wertheimkasszát, írógépet, könyv-
ritkaságot, linoleumot, irodaberende-
zést — forduljon bizalommal az „AR-
TA” bizományi üzlethez, Arad, Strada
Alexandri 5. (3060)

Sürgösen eladó 3.30x4.30 hibátlan keleti
szmirna, Timisoara IV., Piata Dragalina
15. I. em. 5. (1943)

Rádiókészülék, modern super, három
hullámra, olcsón eladó. Timisoara II.,
Str. Aurel Cosma 3. I. em. 9. (1951)

Koca, hét malaccal eladó. Cim: Rudolf
Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4927)

Juhász Attila:

„Remeg a Föld és az ember”

c. tanulmánya kiadókivata-
lunkban kapható. Ara 20 leu.

Különléle

3 millióval társulnék ardi ipar-, vagy
kereskedelmi vállalatához. Magyar árja
származású vagyok. Cim: Rudolf Mosse
Arad, Str. Eminescu 8. (3134)

Poloskirtást garanciával vállalom. Tá-
lyai, Timisoara, Bul. Eroilor dela Tisa
95, ajtó 2. szám. Telefonszám: 25-56.
(1925)

Nyugdíjas mérnökkel társulnék. Cime-
ket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu
8. szám alá kérek. (3167)

Ebéd kapható izraelita családnál Ara-
don, a városháza környékén, 3-4 sze-
mély részére. Ugyanott 1-2 személy
teljes penziót kaphat. Cim: Rudolf Mos-
se Arad, Str. Eminescu 8. (3172)

Szép akar lenni?

Használjon **KULKA-féle lilliomtejkremet,**
lilliom-tejszappant és lilliom pudert,
három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” az Arany
Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu



Kék-fehér mintás modern fürdőruha,

Piarista növendékeket teljes ellátásra
felveszek utcai fürdőszobás lakásba. Ti-
misoara IV., Str. Bratianu 23. szám. I.
emelet, 3. ajtó. (1957)

Ugrai Mihály és Ugrai Katalin névre
szóló Buletin de inscriere és Livret de
Militar elveszett. Megtalálójá kéretik a
Timisoara II. kerületi rendőrségen adja
le. (1956)

Ötszázezer lei kölcsönt keresek elsőhe-
lyű bekebelezésre, hétmillió ingatlanra,
jó kamat mellett. Ajánlatokat „Sürgős
kölcsön” jeligré a timisoarai kiadóba
kérek. (1950)

Igazolvány - fényképek



a FOTO STUDIOBAN
a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertăți 4.

Pályázat

A sanaieui róm. kat. plébánia pályá-
zatot hirdet

egylaneros osztiailan iskolához

Okleveles és román vizsgával bíró tan-
ítók, vagy tanítónők (nyugdíjasok is)
pályázatukat augusztus 20-ig nyújt-
sák be a következő címre: Parochia rom.
cat. Sanaieui u. p. Tinca, jud. Bihor.
Járandóság: 24 hold föld hasznél-
vezete. 2000 lei készpénz, 15 m³ tüzi a.
3 szobás 2 konyhás kertes lakás.

Róm. kat. plébánia
Sanaieui, u. p. Tinca, jud. Bihor

Hirdessen

a Déli Hírlapban!